

Република Србија

Министарство просвете

Завод за вредновање квалитета
образовања и васпитања

Име и презиме

Одељење IV

Тест за ученике 4. разреда основне школе

ПРИРОДА и ДРУШТВО

свеска

2

Упутство

Пред тобом је свеска са задацима из природе и друштва. Није за оцену, али јесте провера знања. Зато је важно да задатке урадиш што боље. Ради озбиљно и покажи шта знаш!

Неке од ових задатака решаваћеш тако што ћеш уписивати одговоре на линију. У већини задатака треба да заокружиш слово испред тачног одговора, а у неким ДА или НЕ. Неки од вас попуњаваће табелу.

У неким задацима треба да повежеш линијама одговарајуће појмове, као у следећем примеру:

Пример 1

Повежи линијом називе животиња и њихове младунце, као што је започето:

крава •	• јагње
кобила •	• теле
овца •	• ждребе
кокошка •	

Решење	крава •	• јагње
	кобила •	• теле
	овца •	• ждребе
	кокошка •	

Обрати пажњу на то да један појам остаје неповезан.

Пример 2

Које од наведених животиња су домаће животиње?

Упиши ✓ у квадратиће испред свих тачних одговора.

☐	свиња
☐	вук
☐	коза
☐	овца
☐	јелен

Решење	☒	свиња
	☐	вук
	☒	коза
	☒	овца
	☐	јелен

Обрати пажњу на то да у овом задатку има више тачних одговора.

Пример 3

На линији испред назива животиње упиши број који означава да ли је то дивља или домаћа животиња.

1 — дивља	_____ свиња
2 — домаћа	_____ вук
	_____ коза
	_____ овца
	_____ јелен

Решење	<u> 2 </u> свиња
	<u> 1 </u> вук
	<u> 2 </u> коза
	<u> 2 </u> овца
	<u> 1 </u> јелен

У сваком задатку треба пажљиво да прочиташ шта се од тебе тражи и како треба да одговориш на питање.

Припреми оловку и гумицу.

СРЕЂАН РАД!!!

1

Шта од наведеног **не припада** природи?

Заокружи слово испред тачног одговора:

- а) кукуруз
- б) песак
- в) голуб
- г) клупа

PP011002

2

По чему се **биљке** разликују од осталих живих бића?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) дишу
- б) расту и развијају се
- в) стварају храну
- г) остављају потомство

PP021015

3

Пажљиво прочитај текст.

Једног истраживача је занимало у којим условима ће семенке биљака проклијати. У две тегле, на влажну папирнату марамицу ставио је неколико зрна кукуруза. Једну теглу је ставио у добро осветљену, а другу у замрачену просторију. У обе просторије одржавао је једнаку температуру. После четири дана истраживач је установио да је зрневље у обе тегле проклијало.

Шта је истраживач закључио на основу овог огледа?

Допуни реченицу у облачићу.

Биљка може да проклија без земљишта и _____!

PP013007

4

PP031025

Допуни реченицу:

Биљке и животиње које живе на истом станишту и у истим условима чине _____.

5

PP023020

На линији испред назива животиње упиши број који означава њен начин исхране:

1 – биљојед	_____ орао
2 – месојед	_____ срна
	_____ зец
	_____ вук
	_____ овца

6

PP033038

Пажљиво прочитај причу и заокружи слово испред тачног одговора.

Једном је у Кини објављен „рат врапцима” јер су јели зрневље пиринча на пољима и довели до смањених приноса. Зато су Кинези истребили врапце. Међутим, наредне године приноси пиринча били су још мањи зато што су се намножили инсекти којима се врапци хране. Инсекти су уништили скоро све младе биљке пиринча.

У овој причи говори се о:

- а) утицају услова живота на жива бића
- б) утицају живих бића на услове живота
- в) повезаности живих бића
- г) повезаности услова живота

7

PP041044

На линијама испред описа активности упиши број који означава да ли је реч о повољном или неповољном деловању човека на природне ресурсе.

1 – повољно	_____ пошумљавање
2 – неповољно	_____ рециклирање
	_____ испуштање отпадних вода у реку
	_____ лов угрожених врста животиња
	_____ непланска сеча шума

8

PP043054

Заокружи ДА ако је тврдња тачна или НЕ ако је нетачна:

Рециклирањем пластике загађујемо животну средину.   ДА   НЕ

Предмете од различитих материјала треба одлагати у посебне контејнере за рециклажу.   ДА   НЕ

Рециклирањем папира чувају се шуме.   ДА   НЕ

9

PP061067

Које је **заједничко својство** воде и свих других течности?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) нема боју
- б) нема сталан облик
- в) нема мирис
- г) нема укус

10

PP063075

Која падавина настаје када **лети** кишне капи прођу кроз веома хладан ваздух и замрзну се?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) роса
- б) киша
- в) град
- г) снег

11

PP071078

Попуни табелу као што је започето. Ако наведени материјал **има** дату особину упиши **знак +**, а ако је **нема** упиши **знак —**.

	проводи топлоту и струју	може да се намагнетише
стакло	—	—
гвожђе		
дрво		
гума		

12

Зашто се дршке на посуди за **кување** некада облажу пластиком?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Зато што пластика може бити савитљива.
- б) Зато што пластика може бити провидна.
- в) Зато што пластика слабо проводи топлоту.
- г) Зато што пластика не проводи електричну струју.

PP073083

13

На линијама упиши број који означава да ли се наведени материјали топе или сагоревају када су изложени великој топлоти.

1 – сагорева

_____ метал

2 – топи се

_____ дрво

_____ папир

_____ пластика

PP081087

14

Заокружи ДА ако је тврдња тачна или НЕ ако је нетачна:

Зарђали гвоздени предмет може се вратити у првобитно стање ако се опере.

ДА   НЕ

Испаравање воде је повратна промена.

ДА   НЕ

PP083096

15

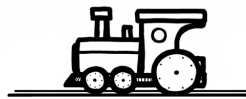
Бројевима означи да ли је на слици приказано праволинијско, криволинијско или кружно кретање.

Испод сваке слике упиши одговарајући број.

1 – праволинијско

2 – криволинијско

3 – кружно

PK091102

16

Због чега ће згужвани лист папира **брже** пасти на тло него исти лист папира који није згужван?

Заокружи слово испред тачног одговора:

- а) због облика
- б) због храпавости
- в) због дебљине
- г) због тежине

PK093107

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

- главни град
- град од 100 000 до 300 000 становника
- град од 50 000 до 100 000 становника
- државна граница
- аутопут
- железничка пруга
- манастир
- црква
- џамија
- бања
- археолошко налазиште

17

PP051058

Допуни реченицу:

Место на коме се текућа вода улива у другу текућу или стајаћу воду назива се _____.

18

PP053063

Које се врсте површинских вода налазе на цртежу?
Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) река и бара
- б) језеро и бара
- в) река и језеро
- г) река, језеро и бара

19

PK101113

Погледај слику и заокружи слово испред тачног одговора.

Ако је кућа на истоку, на којој страни света је шума у односу на кућу?

- а) на југу
- б) на северу
- в) на западу
- г) на истоку

20

PK103123

Погледај карту Србије и напиши називе две **највеће десне притоке** Дунава на територији Републике Србије?

1. _____

2. _____

21

Допуни реченице:

Деценија је временски период од _____ година.

Век траје _____ година.

Један век има _____ деценија.

PK11128

22

Повежи линијама историјске догађаје са годинама када су се они одиграли, као што је започето.

Косовска битка •	• 1815.
почетак Првог српског устанка •	• 1389.
почетак Другог српског устанка •	• 1804.
почетак Првог светског рата •	• 1914.
почетак Другог светског рата •	
-

PK121134

23Цар Душан је био велики освајач и моћни владар Србије. Због тога је у народу запамћен као **Душан Силни**.Због чега је његовог сина народ назвао **Урош Нејаки**?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Био је најмлађи Душанов син.
- б) Био је нежне и крхке грађе.
- в) За време његове владавине није донет нови законик.
- г) За време његове владавине великаши су распарчали царство.

PK123142

24

PD141159

Шта је од наведеног **симбол** сваке државе?

Упиши ✓ у квадратиће испред тачних одговора:

- територија
- химна
- главни град
- грб
- застава

25

PD143169

Напиши **назив града** у Србији који представља највећу раскрсницу копнених, водених и ваздушних саобраћајница наше земље и окружења.

Одговор: _____

26

PD151172

Пажљиво прочитај овај текст.

У овом насељу живи око 2000 становника. Улице су дугачке, широке и најчешће се секу под правим углом. Људи се углавном баве пољопривредом и трговином. У насељу имамо основну школу и амбуланту.

О ком **типу насеља** се говори у тексту?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) о граду
- б) о равничарском селу
- в) о планинском селу
- г) о престоници – главном граду

27

Бројевима означи да ли наведена карактеристика описује природна богатства равничарских или планинских крајева Србије.

Поред сваке карактеристике упиши одговарајући број.

**1 – природна богатства
равничарских крајева**

___ плодно земљиште

___ нафта и земни гас

**2 – природна богатства
планинских крајева**

___ брза и снажна река

___ шуме

___ рудници

PD153179

28

Бројевима означи да ли наведена занимања сврставамо у производне или непроизводне делатности.

На линијама поред назива занимања упиши одговарајући број.

1 – производна делатност

___ наставник

___ пекар

2 – непроизводна делатност

___ трговац

___ земљорадник

___ ветеринар

PD161183

29

Како се назива делатност којом се баве људи који производе аутомобиле?

Заокружи слово испред тачног одговора.

а) пољопривреда

б) индустрија

в) саобраћај

г) трговина

PD163187

30

Бројевима означи да ли се у реченици говори о праву или о обавези ученика. Поред сваке реченице упиши одговарајући број.

- 1 – право**   _____ Подижем два прста када желим нешто да кажем или питам.
- 2 – обавеза**   _____ Питам наставника када ми нешто није јасно.
- _____ Долазим у школу на време.
- _____ Користим књиге из школске библиотеке.

PD131149

31

Ана и Милица су се посвађале за време школског одмора. Ана је тужила Милицу код учитељице. Учитељица је изгрдила Милицу, не саслушавши шта она има да каже о томе.

Које се дечје право **не поштује** у овом примеру?

Заокружи тачан одговор.

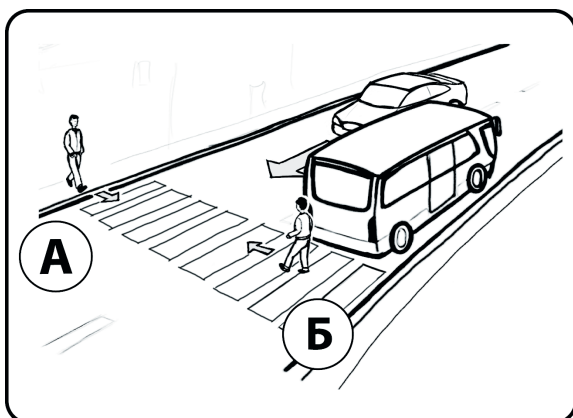
- а) право на слободно време и игру
- б) право на заштиту када их одрасли злостављају
- в) право на изражавање властитог мишљења
- г) право на личне тајне

PD133154

32

На слици су приказана два пешака која прелазе улицу. Ко је од њих у **опасности**?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) пешак А
- б) пешак Б

PD171195

Свеска

2